koolid, välja arvatud riigikoolid (Tartus õpetajateseminar ja ülikool), 2) laste suvekolonii ja laste mängu- ning spordiplatsid, 3) linna avalik raamatukogu ja lugemislaud, 4) õppetegevuse järelevalve suhtes ka lasteaiad, lastekodud ja mitmesugused kursused.

Koolikorraldus Eestis. Tähtsama uuenduse Eesti kooliellu tõi Asutava Kogu poolt 19. IX. 1919. a. vastu võetud määrus koolikohustuse täiendamise kohta 1919/20. õppeaastal. Sellega pandi maksma üldine koolikohustus kõigi 9—14 a. vanade laste kohta, kes veel õppimist 4 algkooli klassi ulatuses ei olnud lõpetanud. Koolisunduse mittetäitmist ähvardas rahatrahv 1—10 mk. iga äraviidetud päeva eest või kohtulik karistus kuni 2 kuuni. Ka ei tohtinud keegi koolikohustuslikke lapsi võtta palgalisse ametisse karistuse ähvardusel kuni 2-päevase aresti või 500-margalise rahatrahviga. Nimetatud määrus keelas ühtlasi ära aval. keskkoolides neljale esimesele õppeaastale vastavate klasside avamise, valmistades seega teed ühtluskooli-põhimõttele, mis oma lõpliku kuju omandab Asutava Kogu poolt 7. V. 1920. a. vastu võetud „Avalikkude algkoolide" (R. T. nr. 75/76 — 1920. a.) ja I Riigikogu poolt 7. XII. 1922. a. vastu võetud „Avalikkude keskkoolide" (R. T. nr. 155/156 — 1922. a.) seaduses. Nende seaduste järele moodustab algkool Eestis ühtluskooli esimese, keskkool teise ja ülikool kolmanda astme. Esimene aste — a l g k o o l — on 6-klassiline, maksuta ja sunduslik kõigile Vabariigi kodanikkudele 7.—15. eluaastani. K e s k k o o l on 5-klassiline, nendest 2 esimest üldise ja 3 viimast erineva kursusega, n. n. harudega. Igal keskkoolil võib olla mitu haru, kui nendest osavõtjaiks leidub vähemalt 10 õpilast. Keskkool samuti kui ülikool on maksulised; õppemaksu suuruse kinnitab Haridusministeerium kooli ülalpidaja ettepanekul. Avaliku keskkooli ülalpidajaks on riik ühes omavalitsustega, millejuures viimased kannavad kooli majanduslikud kulud, kuna riik maksab õpetajate palgad. Avalikkudes algkoolides kannab omavalitsus peale majanduslikkude kulude ka veel $^1/_2$ õpetajate palgast.

Õ p p e k e e l e järgi jagunevad alg- ning keskkoolid rahvuste järgi eesti-, saksa-, vene-, juudi-, rootsi-, läti- jne. keelseiks. Igast rahvusest lastele on seadusega kindlustatud oma emakeelne alg- ja keskharidus, kui selleks ühes kohas soovi avaldavad vähemalt 20 õpilast. Segarahvusest laste õppekeele määravad laste vanemad. — Kodu ja kooli vahel lähema sideme loomiseks on ette nähtud lastevanemate koosolekud ja koolihoolekogud, millest osa võtavad nii kooliülalpidaja, lastevanemate kui kooli pedagoogika-nõukogu esindajad.

Avalikust koolisundusest ühtluskooli esimeses astmes on esialgu teostatud ainult 4 esimest õppeaastat. Aval. algkoolide seaduse elluviimise määruses (R. T. 1920 nr. 153/154) on 6-klassilise sundusliku algkooli teostamine ette nähtud hiljemalt 1. I. 1930. a. — Algkooli-seaduses on ette nähtud veel täienduskoolid, vähemalt 2-aastase kursusega, kuhu sisseastumine on sunduslik neile õpilastele, kes algkooli kursuse lõpetamise järele kesk- või erikooli ei astu. Vabariigi Valitsuse otsusega 12. V. 1922. a. on maksma pandud „Täienduskoolide esialgsed põhijooned" (R. T. 1922 nr. 71), mille järele täienduskoole ja -klasse võib korraldada, silmas pidades õpilaste kalduvusi ja tulevast elukutset. Kooli kursus kestaks 1—3 aastat.

Tartu koolide arvustik. Niisugusel alusel on Tartus asutatud: 1. VIII. 1920. a. kaubanduskool kommertsgümnaasiumi juures, 1921. a. puu- ja rauatöökool, 1922. a. Naisseltsi majapidamiskool, 1923. a. tööstusõpilaste täienduskool ja 23. I. 1924. a. Naisühingu käsitöö-[1]) ja õmbluskool. Tartus töötavad peale

1) Käsitöökool töötas varemini erakoolina.